

**§ 16 a. stk. 2 miljøgodkendelse af
soproduktionen på
Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten**

Meddelt d. 10. februar 2020
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse og vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E

Visse projekter om intensiv husdyravl, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, skal gennemgå en sådan proces, inden de kan tillades. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne, Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten er et resultat af dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	12664672
Husdyrbrugets navn	Tummelsbjerg - Hans Thomsen Wildenschild
Beliggenhedsadresse	Tummelsbjerg 1
Postnummer	6300
By	Gråsten

Ansøger

Ansøgers navn	Hans Thomsen Wildenschild
Ansøgeradresse	Tummelsbjerg 1
Ansøgerpostnummer	6300
Ansøgerby	Gråsten
Ansøgertelefon	40172973
Ansøger-email	info@tummelsbjerg.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25160428
Konsulent virksomhedsnavn	Landboforening Syd
Konsulentnavn	Anne Lausten Hansen
Konsulentadresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulentpostnummer	6200
Konsulentby	Aabenraa
Konsulenttelefon	20213138
Konsulent-email	alh@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400007789
CHR numre	21063

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1419 - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs
Matrikel: 1440 - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs
Matrikel: 1512s - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs
Matrikel: 26 - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sagsbehandler: Torben Kobberø

Sønderborg Kommune

Landbrugsgruppen

Erhverv og affald

Rådhusvej 10

6400 Sønderborg

Sagsnummer: 2019-000292

Kvalitetssikret af: ANTN

Obs. I indholdsfortegnelsen fremgår kommunens afgørelse i kursiv.

Indhold

A. Afgørelse	2
1) Baggrund for afgørelse	5
2) Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav.....	6
3) Samlet vurdering.....	9
4) Lovgrundlag	9
5) Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud	9
6) Revurdering af miljøgodkendelsen	9
7) Retsbeskyttelse	10
B. Vilkår for husdyrbruget.....	11
Generelle vilkår	11
Egenkontrol.....	11
Indretning og drift	11
Ventilation.....	13
Teltoverdækning.....	13
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	14
Ressourceforbrug.....	14
Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)	14
Fluer og skadedyr.....	15
Reststoffer, affald og naturressourcer	16
Driftsforstyrrelser	17
Husdyrbrugets ophør	17
C. Offentlighed og klagevejledning	18
Partshøring	18
Behandling af indkomne hørings svar	18
Annoncering af afgørelse	18
Klagevejledning.....	18
Civilt søgsmål	19
D. Kommunens bilag.....	20
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2.....	21

A. Afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 på Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten, matrikel 26 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs til udvidelse af svineproduktion med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Der godkendes følgende produktionsareal: – se også bilag 1:

Poltestald (BBR 5):	301 m² til slagtesvin, delvist spaltegulv 25-49 % fast gulv
Træningsstald (BBR 5):	222 m² til søer, golde og drægtige, Løsgående, delvist spaltegulv
Drægtighedsstald (BBR9):	1110 m² til søer, golde og drægtige, Løsgående, delvist spaltegulv
Løbestald (BBR 11):	43 m² til søer, golde og drægtige, Løsgående, delvist spaltegulv
Løbestald (BBR 11):	441 m² til søer, golde og drægtige, Løsgående, individuel opstaldning, delvist spaltegulv
Farestald (BBR 7):	1211 m² til søer diegivende, kassestier, delvist spaltegulv
Farestald (BBR 2):	105 m² til søer diegivende, kassestier, delvist spaltegulv
Klimastald (BBR 2):	94 m² til smågrise, Toklimastald, delvist spaltegulv
Hestestald (BBR 4):	49 m² til heste, dybstrøelse
	3576 m² i alt

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

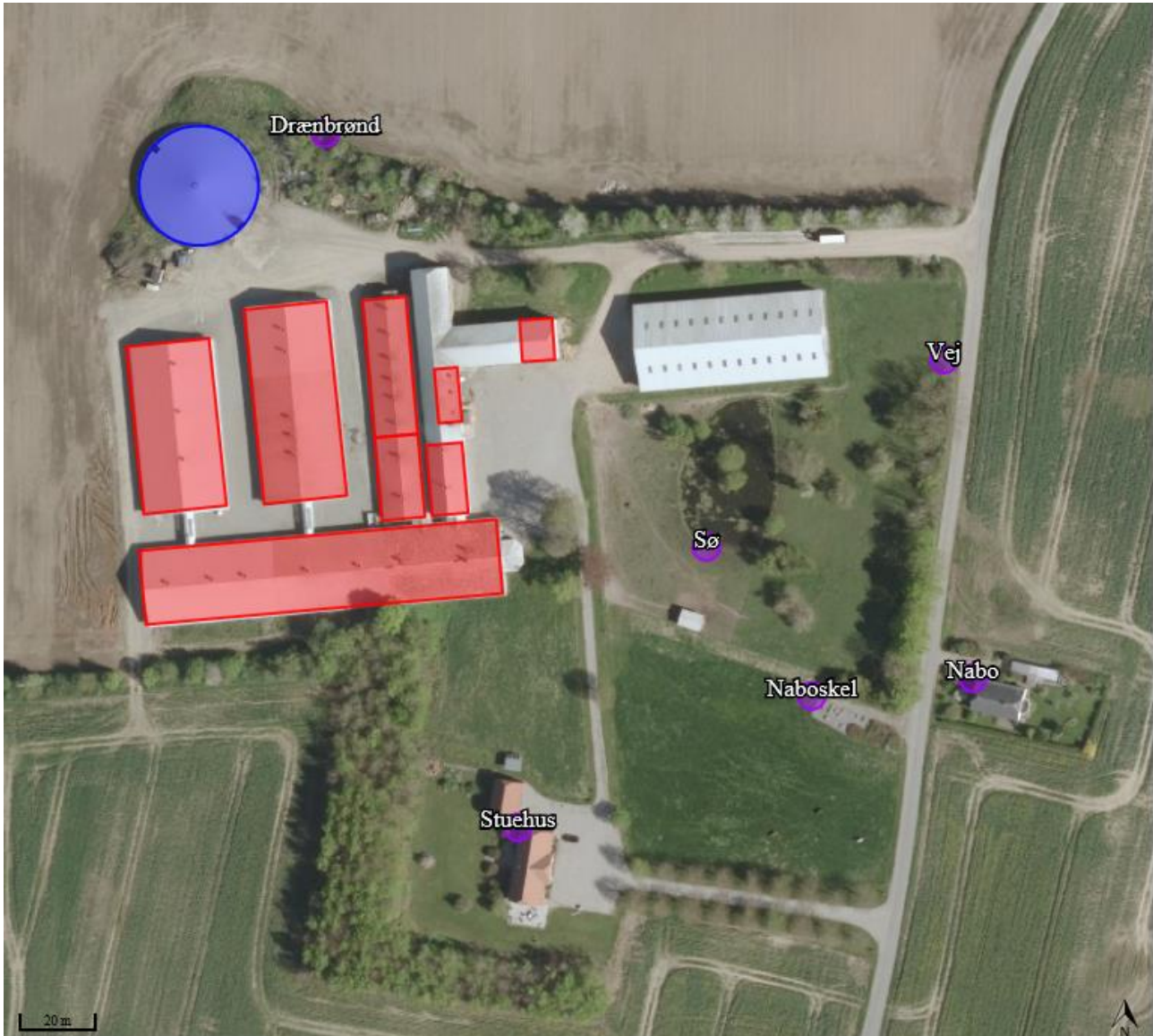
Beholder(4500 m³): **857 m²** gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning med teltoverdækning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Der bygges ingen nye anlæg.

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der opføres ingen godkendelsespligtige anlæg

Figur 1 placering af produktionsarealer

Dispensationer

Sønderborg kommune træffer afgørelse om, at lugtgeneafstanden til byzonen kan fraviges idet kriterierne i § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er opfyldt, og der ikke sker nogen forøget lugt emission fra produktionen på Tummelsbjerg 1 i forhold til den nuværende drift.

Der er registreret byzone på Dyrehøj ved gråsten hhv. 374,3 m og 436 m nordøst og øst for lugt centrum på Tummelsbjerg 1. Endvidere er der udlagt en fremtidig byzone (lokalplan nr. 7.3.0019.B) 338,3 m øst for lugt centrum på Tummelsbjerg 1 - Se figur 2 og 3.

Figur 2: Placering af eksisterende byzone i forhold til Tummelsbjerg 1

Figur 3: Placering af fremtidig byzone i forhold til Tummelsbjerg 1

I Husdyrgodkendelse.dk er lugtgenæafstanden til byzone beregnet til 465,2 m. Den vægtede gennemsnitsafstand til den eksisterende byzone udgør dermed hhv. 93,7% og 80,4% af den beregnede lugtgenæafstand. Den vægtede gennemsnitsafstand til den planlagte byzone udgør 72,7 % af den beregnede lugtgenæafstanden. Jf. § 33 i husdyrgodkendelses bekendtgørelsen kan lugtgenæafstanden fraviges hvis følgende kriterier er opfyldt:

1. Den vægtede gennemsnitsafstand er mere end 50% af genæafstanden
2. Lugtmissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges med mindre

- a. Lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit der ligger nærmere det område hvor lugtgeneafstande ikke kan overholdes
- b. Afstanden fra det staldafsnit hvor lugten øges, er mindst 200% af lugtgeneafstanden.

I forbindelse med den nye miljøgodkendelse sker der ingen ændringer af den eksisterende produktion. Dette betyder at lugtemissionen i ansøgt drift er præcist den samme som i nudrift. Alle gennemsnitlige afstande til eksisterende og planlagte byzoner er 72,7 % eller mere af den beregnede geneafstand. Sønderborg kommune har aldrig modtaget klager over lugt fra Tummelsbjerg 1.

1) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 210939 version 1 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E. I bilag 1 kapitel D ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Godkendelsen omhandler et eksisterende anlæg, og der er ikke foretaget nogen bygningsmæssige ændringer i forholdt til nudrift og 8 års drift. I forbindelse med godkendelsen er ansøger blevet bedt om at redegøre nærmere for el og vand forbrug i forbindelse med godkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten er i den forbindelse blevet sendt tilbage til ansøger, som har uddybet rapporten netop vedr. el, vand og transporter.

Historik

8 års drift

Husdyrbruget har en kap. 5 godkendelse fra 2006 med tilladelse til en produktion på 970 årssøer, 27.500 smågrise 7,2-8,8 kg og 720 Slagtesvin 3,8-102 kg.

Nudrift

Husdyrbruget har senest den 5 december 2016 fået revurderet deres kapitel 5 godkendelse fra 2006. Den nuværende godkendelse omfatter en husdyrproduktion på 970 årssøer, 27.500 pattegrise 7,1-8,8 kg, 720 smågrise 8,8-31 kg og 720 slagtesvin 31-110 kg, svarende til 249,29 DE. Ejendommen er dermed et IE-brug idet der er over 750 stipladser til søer. I forbindelse med revurderingen blev der stillet nye vilkår til håndtering af olie og kemikalier. Der blev også stillet nye vilkår til husdyrbrugets elforbrug og vandforbrug samt vilkår om overdækning af gyllebeholderen. I revurderingen blev der også stillet nye vilkår om N udledning pr. årssø samt vilkår om beredskabsplan.

Ansøgt drift

Sønderborg Kommune har d. 26-08-2019 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af det eksisterende husdyrbrug på Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten. Ansøger ønsker en miljøgodkendelse til den eksisterende produktion efter den nye stipladsmodel for at opnå mere fleksibilitet. Det samlede ansøgte produktionsareal er på 3.576 m², og der sker ingen ændring af produktionsarealet i forhold til den nuværende lovlige produktion.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udnytte eksisterende staldes produktionsarealer er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift, da miljøgodkendelsen vil betyde, at staldanlægget kan udnyttes fuldt ud i forhold til gældende lovgivning, uden at der sker øget forurening fra husdyrbruget.

2) Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Landskabelige værdier

Ejendommen ligger i et landskab der i kommuneplanen er udpeget som et bevaringsværdigt landskab, et større sammenhængende landskab og særlig værdifuldt landbrugsområde kystnærhedszone og turismeområde. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer. Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøkonsekvensrapportens punkt 3.4 og 4.1.

Sønderborg Kommune vurderer, at beskrivelserne og vurderingerne i Miljøkonsekvensrapportens punkt 4.1. er fyldestgørende og at ændringen i produktionen i de eksisterende bygninger ikke påvirker kulturarv eller landskabet negativt.

Der stilles derfor ingen vilkår til bevarelsen af de landskabelige værdier.

Ammoniak, natur og bilag IV arter

I forhold til kategori 1 natur, er der i afsnit E 3.5 redegjort for, at der i naturpunktet "Bøg på muld, Rinkenæs skov 1" er kumulation med ejendommen buskmosevej 16. Kumulationen betyder at der i punktet maksimalt må være en totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten afsnit E 3.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkninger på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), når produktionen er større end 750 stipladser til søer. Der er i miljøkonsekvensrapportens punkt 4.2 og 5.2 redegjort for BAT på husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT på følgende områder:

BAT Ammoniak- og lugtemission

Sønderborg kommune vurderer, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget. Dette er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniak- og lugtemission. I revurderingen fra 2016 er der stillet vilkår om overdækning af gyllebeholderen, dette vilkår er videreført i den nye miljøgodkendelse.

BAT Fodring- og foderhåndtering

Sønderborg kommune vurderer, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering. I revurderingen fra 2016 er der vilkår om foderkorrektur. Med den nye husdyrlov er der ikke længere grundlag for fodervilkår, da fodereffektiviteten er indarbejdet i den nye stipladsmodel. På husdyrbruget fodres med forskellige blandinger til de forskellige livsstadier svinene er i, og der bliver udført effektivitetskontrol, så det sikres, at foderet udnyttes optimalt. Foderet opbevares i lukkede siloer, der sikrer, at foderspild minimeres.

BAT Gylleopbevaring- og håndtering

Sønderborg kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til gyllehåndtering, da gylle opbevares i stabile beholdere, der bliver kontrolleret hvert 10. år. I revurderingen fra 2016 er der stillet vilkår om overdækning af gyllebeholderen, dette videreføres i den nye godkendelse.

BAT Energi- og vandforbrug

Sønderborg kommune vurderer at der praktiseres BAT i forhold til energiforbruget bl.a. ved at alle stalde er isolerede. Belysningen i staldene udskiftes løbende til LED-belysning. På ansøgningstidspunktet er ca. ¼ af belysningen skiftet til LED. Det forventes at alt lys er skiftet til LED inden for ca. 2 år. Ventilationsanlægget vaskes jævnligt for at reducere modstanden i ventilationsanlægget, og dermed minimere elforbruget. Ansøger oplyser at når der bliver udskiftet ventilatormotorer skiftes til lavenergi motorer. Der er BAT på vandforbruget, da vandforbruget registreres, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Desuden sættes staldene i blød og vaskes med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende. Der er vandbesparende drikkekopper med ventiler eller nipler i alle stalde

For at begrænse spild af ressourcer, stiller Sønderborg Kommune vilkår om vand- og elforbrug. Energi og vandforbruget er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten afsnit E 3.8.5. og 3.8.6.

BAT Spildevand

Sønderborg kommune vurderer, at der anvendes BAT i forhold til spildevand ved at vandforbruget registreres, så spild reduceres mest muligt. Vaske- og regnvand fra vaskeplads og udleveringsramper ledes til gyllebeholderen.

BAT Affald

Sønderborg kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til affaldshåndtering, ved at affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere. Affaldshåndteringen er beskrevet i afsnit E under punkt 3.8.2.

BAT Støv

Sønderborg kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til støvemissioner, ved at fodersiloer er placeret indendørs og udstyret med støvcykloner. Der også monteret overbrusningsanlæg i alle stalde undtagen farestalden. Overbrusningsanlægget binder støvet i stalden og reducere støvemissionen fra husdyrbruget.

BAT Støj

Sønderborg kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til reduktion af støjgener, ved at lade de mest støjende aktiviteter foregå i dagtimerne og ved at aktiviteterne til dels foregår indendørs. Nærmeste nabo bor 120 meter fra ejendommens indkørsel og der er et levende hegn mellem naboen og husdyrbrugets bygninger.

BAT Godt landmandsskab og miljøledelse

Sønderborg kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til landmandsskab og miljøledelse ved at ejendommen har en opdateret beredskabsplan ved uheld og ved at nye medarbejdere instrueres omhyggeligt i de forskellige rutiner. Der udarbejdes et miljøledelsessystem for husdyrbruget, miljømålene for 2019-2020 omhandler arbejdsmiljø og energi.

BAT Døde dyr

Sønderborg kommune vurderer, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at de placeres ved indkørselsvejen nordøst for maskinhuset under en kadaverkappe eller i container med låg. Døde dyr ligger hævet over jorden ved at placere dem på spalter. På den måde sikres det at lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Særregler for IE- husdyrbrug jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Krav der er indarbejdet som generelle og umiddelbart anvendelige regler, som skal efterleves på husdyrbruget.

Herunder bl.a

- Fosfor
- Miljøledelse (alle IE-brug)
- Vedligeholdelsesplaner
- Energieffektiv belysning
- Støvemission fra stalde

Generelle regler jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Herunder bl.a

Rengøring af arealer, hvor der kun kortvarigt går dyr

3) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 718 af 8. juli 2019, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har flere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor evt. søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Sønderborg Kommune.

5) Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år (eller inden 4 år når EU-

kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter). Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2028.

7) Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbruges tilladte indretning og drift.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkret lovgivning og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår.

Generelle vilkår

- 1) Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato hvor godkendelsen træder i kraft.
- 2) Miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal altid være på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt og driftslederen skal være bekendt med deres indhold. Bedriftens medarbejdere skal være bekendt med de vilkår der er relevante for deres arbejdsopgaver.

Egenkontrol

- 3) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
- 4) Der skal føres logbog for gyllebeholderens teltoverdækning, hvori evt. skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skade samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

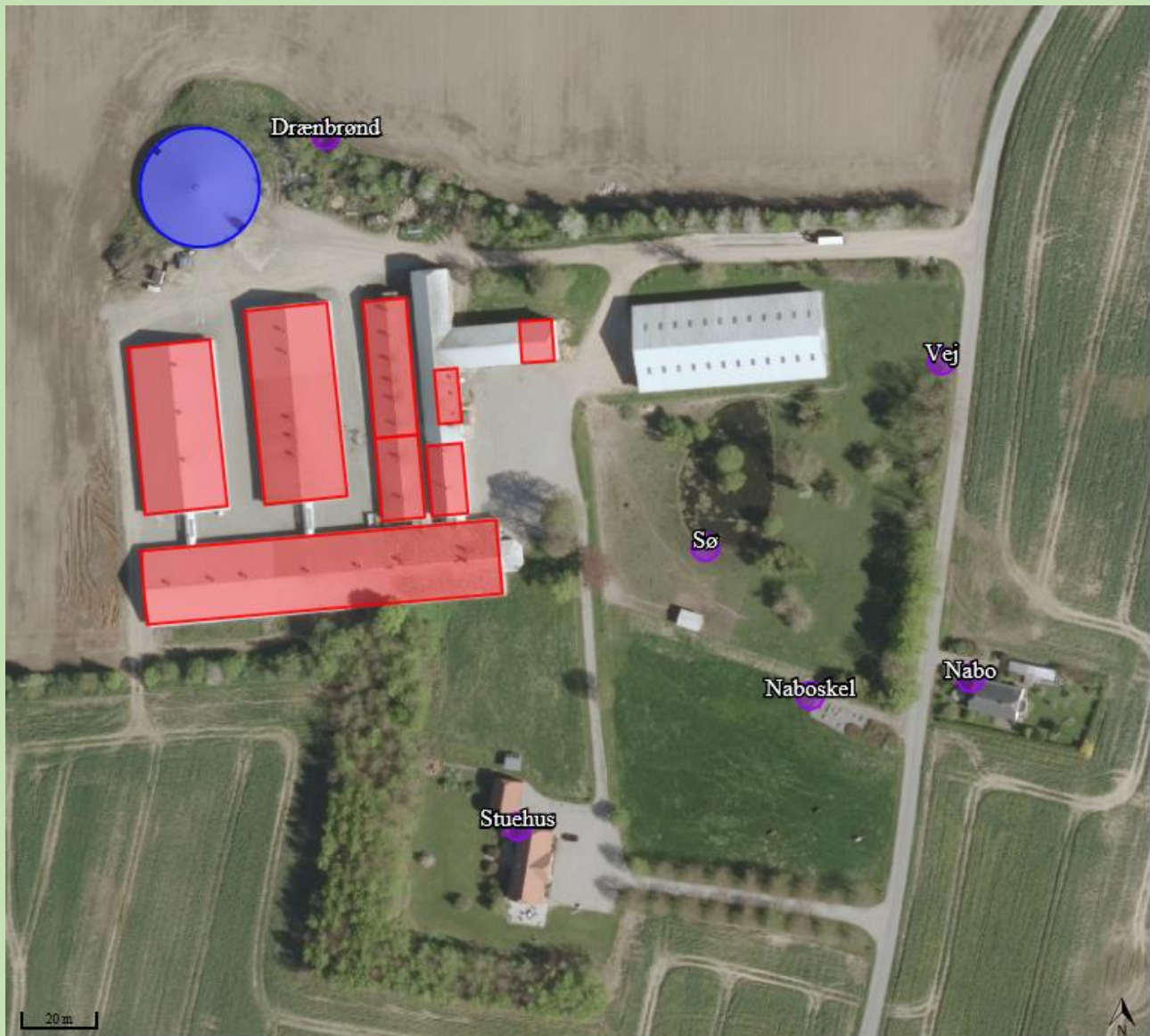
Indretning og drift

- 5) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyreholdet skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Ansøgt drift						
Poltestald (BBR 5)	456	Mekanisk ventilation	6 m	(#163706) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	301
Træningsstald (BBR 5)	276	Mekanisk ventilation	6 m	(#163708) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	222
Drægtighedsstald (BBR 9)	1242	Mekanisk ventilation	6 m	(#163710) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1110
Løbestald (BBR 11)	1070	Mekanisk ventilation	6 m	(#164920) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	43
				(#163712) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	441
Farestald (BBR 7)	2030	Mekanisk ventilation	6 m	(#163714) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1211
Farestald (BBR 2)	195	Mekanisk ventilation	6 m	(#164921) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	105
Klimastald (BBR 2)	96	Mekanisk ventilation	6 m	(#164922) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	94
Hestestald (BBR 4)	104	Naturlig ventilation	3 m	(#165168) Heste. Dybstrøelse	0	49
Sum						3576

Table A Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A Oversigt over placeringen af produktionsarealerne

Ventilation

- 6) Husdyrbruget skal kunne redegøre for vedligehold og service på ventilationsanlæggene, hvis dette bliver forlangt på tilsynet.

Teltoverdækning

- 7) Gyllebeholderen på 4.500 m³, skal være forsynet med fast overdækning i form af telt. Overdækningen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udbringning. Eventuelle skader på overdækningen skal repareres inden for en uge og der skal indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 8) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel B.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 4.500 m ³	Flydende				857

Tabel B. Gødningsopbevaringsanlæg

- 9) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
- 10) Ved transport af husdyrgødning skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Ressourceforbrug

- 11) Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger **9.400 m³ pr år**, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 12) Husdyrbruget skal minimum hvert 6. år lade udarbejde en energirapport med forslag til energibesparelser af en autoriseret energikonsulent. Første rapport skal foreligge senest 1 år efter at godkendelsen er taget i brug.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 13) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Der skal opretholdes en god stald hygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde og ventilationssystemet skal rengøres minimum en gang årligt.

Støj

- 14) Bidraget fra landbruget med adressen Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	Alle dage
	Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Lørdag kl. 14.00 - 22.00	kl. 22.00 – 07.00

		Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel C. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 16 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv

- 15) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af miljømyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 16) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 17) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 18) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald og kemikalier

- 19) Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.
- 20) Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
- 21) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 22) Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.

Olie og diesel

- 23) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 24) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Døde dyr

- 25) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Driftsforstyrrelser

26) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år og dato for udarbejdelse eller revidering af planen skal tilføjes planens forside.

Husdyrbrugets ophør

27) Ved hel ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:

- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes
- Stalde-, foder – og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres
- Rørføringer i husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op
- Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres
- Bortskaffelse af restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

C. Offentlighed og klagevejledning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i perioden 29/8 – 23/9 2019 på Sønderborg Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 10. februar 2020

Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 10. februar 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøgodkendelse blev den 7. januar 2020 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (703 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage frem til og med den 5. februar 2020. Nabohøringen/partshøringen gav 3 tilbagemeldinger,

Behandling af indkomne høringssvar

Alle tre høringssvar var positive over for ansøgningen. Der var således ingen høringssvar der gav anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 10. februar 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort

i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb fredag **11. marts 2020**

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

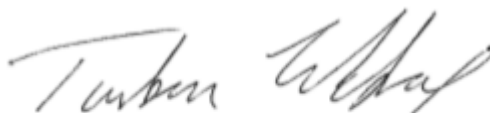
Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Torben Kobberø

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 – Versionshistorik

Ansøgning (210939) | Sagsbehandling

Sagsbehandling	Versionshistorik	
Version		
2 (Ansøger) ▼		
Produktionsarealer ^		
Ændrede		
Identitet	Gammel værdi	Ny værdi
Id: 163706 (stald: Poltestald (BBR 5)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 163708 (stald: Træningsstald (BBR 5)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 163710 (stald: Drægtighedsstald (BBR 9)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 164920 (stald: Løbestald (BBR 11)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 163712 (stald: Løbestald (BBR 11)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 163714 (stald: Farestald (BBR 7)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 164921 (stald: Farestald (BBR 2)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 164922 (stald: Klimastald (BBR 2)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Id: 165168 (stald: Hestestald (BBR 4)) - BatKlassifikation	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

I forbindelse med godkendelsen er BAT-værdien ændret i forhold til den første version. Ændringen har ikke haft nogen betydning for bergningen af BAT, idet alle eksisterende stalde lever op til de tidligere BAT-krav. I forbindelse med sagsbehandlingen har ansøger uddybet forholdene omkring vand og el forbrug i miljøkonsekvensrapporten. Sikringen af samlebrønd på marken nord for gyllebeholderen er gennemført i den nuværende drift, og beksrevet i miljøkonsekvensrapporten. Produktionsarealet i stald (BBR 2) er uddybet i forbindelse med sagsbehandlingen. Til dokumentation for produktionsarealet er der indsendt supplerende indretningstegninger over samtlige stalde.

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2